

СЕКЦІЯ «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОБЛІКОВОГО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ І ЯВИЩ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

УДК 658.7

Особливості організації обліку у фермерських господарствах

Дерев'янка Карина,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** наведено особливості організації бухгалтерського обліку у фермерських господарствах*

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, фермерське господарство, особливості обліку, організація обліку*

Організація і ведення бухгалтерського обліку у фермерських господарствах є обов'язковими відповідно до закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1]. Роль і доцільність обліку у фермерських господарствах обумовлюється, з одного боку, потребою в інформації про наявне в господарстві майно, обсяги виробництва продукції, доходи і витрати, а з іншого – зобов'язанням подавати інформацію про результати фінансово-господарської діяльності до відповідних державних установ.

Разом з тим, питання організації обліку у фермерському господарстві має врахувати певні особливості, які має будь-яка форма господарювання, зокрема і досліджувана.

Так, мають місце особливості у формуванні і створенні власного капіталу.

Залучення до роботи членів фермерської родини впливає на особливості обліку витрат на заробітну плату. Отже, правовідносини у фермерському господарстві ґрунтуються на праці членів такого господарства. Водночас, за потреби фермерське господарство має право залучати до роботи інших громадян за трудовим договором (контрактом), що зобов'язує його також до ведення кадрового обліку та нарахування і сплати відповідних податків і зборів.

Розподіл прибутку, отриманого за результатами року, між власниками також відрізняється у фермерських господарствах, наприклад, у порівнянні з товариством. Фермерське господарство має право самостійно розробити правила розподілу прибутку і зафіксувати їх у засновницькому документі без відхилень від вимог чинного законодавства.

Первинний облік господарських операцій у фермерських господарствах супроводжується деякими складнощами, враховуючи особливості функціонування таких господарств, особливості організації праці в них, особливості внутрішнього контролю. Так, наприклад голова фермерського

господарства одночасно є управлінцем і виконавцем основних господарських процесів та операцій.

Фермерські господарства створюються для організації і ведення сільськогосподарської діяльності, тому особливості ведення обліку у сільському господарстві також мають бути врахованими у загальній обліковій політиці такого суб'єкта господарювання.

Фермерські господарства є тими суб'єктами господарювання, які мають можливість отримати державну фінансову підтримку. А такі цільові надходження також мають бути у повному обсязі, своєчасно та правильно відображеними у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Фермерські господарства мають в користуванні та оренді земельні ділянки, тому облік господарських операцій із земельними ділянками має враховувати наявність підтверджуючи, дозвільних, розрахункових документів щодо користування, отримання в оренду, нарахування і виплати орендної плати тощо.

Фермерські господарства мають особливості в оформленні внутрішніх документів, зокрема, статуту, наказу про облікову політику тощо.

Враховуючи вищезазначене, голова фермерського господарства має організувати бухгалтерський облік, обрати його форму, вирішити питання з бухгалтером, обрати систему оподаткування, фіксувати факти всіх господарських операцій у первинних документах, формувати реєстри синтетичного та аналітичного обліку, складати статистичну, податкову, фінансову звітність тощо. Це є обов'язком голови фермерського господарства на підставі закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та закону України «Про фермерське господарство» [1,2].

Малі та середні фермерські господарства, як правила, мають спрощений бухгалтерський облік та ведуть його силами своєї фермерської родини. Це, з одного боку, зменшує витрати на винайм фахівця з бухгалтерського обліку, а з іншого – не може забезпечити належне ведення обліку і складання звітності.

Отже, фермерське господарство має особливості в організації та веденні бухгалтерського обліку, тому такі особливості мають бути врахованими для забезпечення своєчасного та правильного відображення всіх господарських операцій.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV; станом на 1 січня 2024 року; URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

2. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 року № 973-IV; станом на 10 жовтня 2024 року; URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>

Abstract: *the features of accounting organization in farms are given*

Key words: *accounting, farm, accounting features, accounting organization*

Науковий керівник: Чебан Ю.Ю.,
канд. екон. наук, доцент, доцент,
кафедри обліку і оподаткування